

3.2.3 Tegengestelde koersen

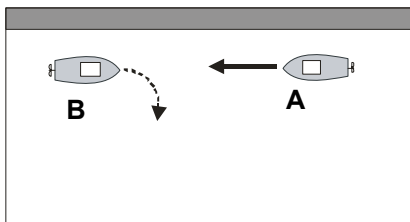
Hierbij komt er een schip recht van voren, je ziet dan alleen de voorkant van de boot.

De voorrangregels zijn als volgt:

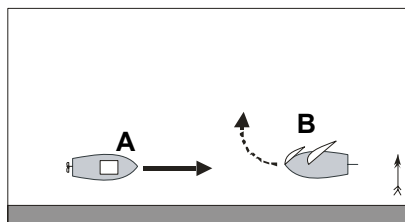
- Het schip dat stuurboordwal vaart heeft voorrang;
- Klein wijkt voor groot;
- Zijn beide schepen grote schepen (ook zeilboot) dan wijken beide naar stuurboord;
- Zijn beide schepen gelijk (geen zeilboot) dan wijken beide schepen naar stuurboord uit;
- Zijn beide schepen zeilschepen, dan wijkt diegene met het zeil over stuurboord;
- Motorboot wijkt voor roeiboot en zeilboot;
- Roeiboot wijkt voor zeilboot.

Afwijking hoofdregel

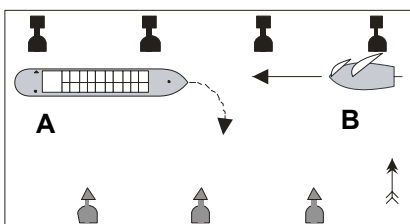
- Om aanvaren van een sluis, brug, haven te vergemakkelijken kan een boot door middel van een blauw boord en een wit rondom schijnend flikkerlicht aangeven dat beide boten elkaar aan stuurboord passeren in plaats van bakboord.

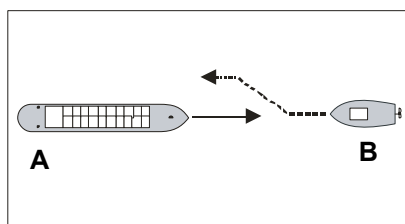
A vaart stuurboordwal, **B** vaart bakboordwal.
SB-wal gaat voor BB-wal!
B moet wijken.

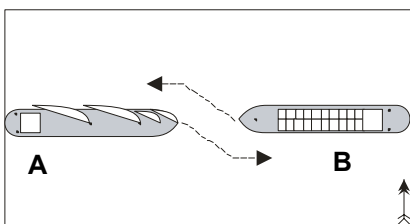
A vaart stuurboordwal, **B** vaart bakboordwal.
SB-wal gaat voor BB-wal!
B moet wijken.

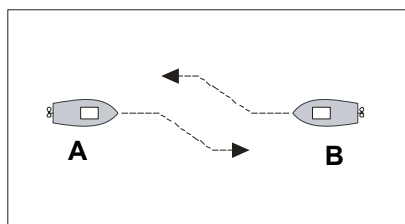
A vaart bakboordwal, **B** vaart stuurboordwal.
SB-wal gaat voor BB-wal!
A moet wijken.

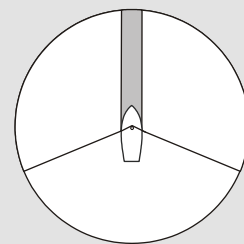
A is een groot schip, **B** is een klein schip.
Klein wijkt voor groot!
B moet wijken.

A is een groot zeilschip, **B** is een groot motorschip.
Beide zijn gelijk!
 Beide wijken uit naar **SB**.

A en **B** zijn beide motorschepen.
Beide zijn gelijk!
 Beide wijken uit naar **SB**.

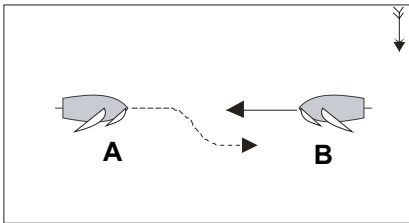

● **TIP**

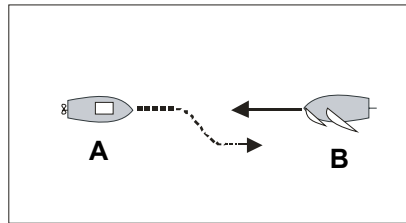
SB-wal:

Elke boot die SB/wal vaart heeft voorrang op de andere boot, ook al is dat een groot schip.

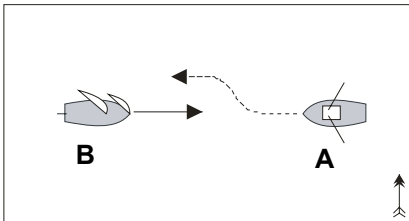
H3 BPR

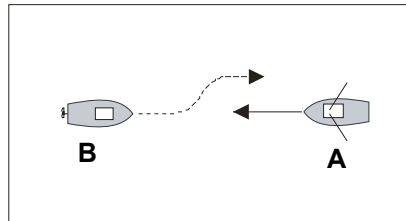
A heeft het zeil over SB.
B heeft het zeil over BB.
Zeil over BB gaat voor zeil over SB!
A moet wijken.

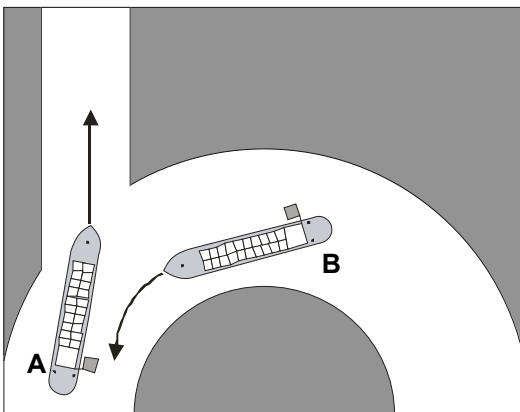
A is een motorboot.
B is een zeilboot.
Motorboot wijkt voor zeilboot!
A moet wijken.

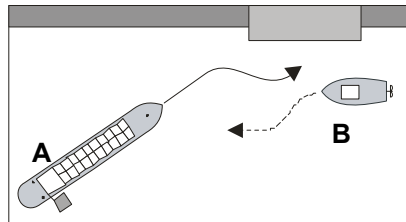
A is een roeiboet.
B is een zeilboot.
Roeiboet wijkt voor zeilboot!
A moet wijken.

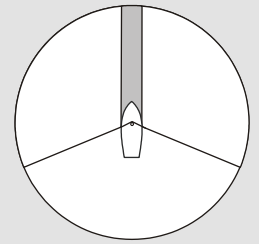
A is een roeiboet.
B is een motorboot.
Motorboot wijkt voor roeiboet!
B moet wijken.

A en **B** zijn beide grote schepen. **A** wil de haven in varen en geeft met het blauwe bord en het witte flikkerlicht aan **B** aan om hem aan SB te passeren.

A is een groot schip dat aan bakboordwal wil aanleggen. **B** is een klein schip dat aan stuurboordwal vaart.
A vraagt aan **B** met behulp van een blauw bord met een wit flikkerlicht om medewerking om aan te kunnen leggen.
B moet medewerking verlenen zodat **A** gemakkelijk kan aan komen varen.

● **TIP**
Dezelfde voor-rangsregels:
Het valt je misschien wel op dat bij tegen-gestelde koers en kruisende koers veel dezelfde voorrang-regels gelden, onthoud dit.

3.2.4 Engtes

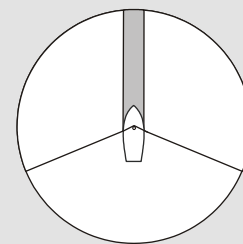
Een engte is een versmalling van de vaarweg waardoor het te smal is om elkaar gelijktijdig te passeren. Bijvoorbeeld, wanneer er een jacht in een smalle vaart ligt afgemeerd, waar een ondiepte is, bruggen, sluizen en bochten. Wanneer de voorrang niet geregeld is door middel van lichten, boorden of politie gelden de volgende regels.

De voorrangregels zijn als volgt:

- Wacht voor stroomafvarende schepen;
(het is voor schepen te allen tijde verboden om zich met de stroom te laten meedrijven)
- Klein wacht voor groot;
- Motor/roei schip met de engte/binnenbocht aan stuurboord wacht voor schip met de engte vrij;
- Motor wacht voor spierkracht en zeilboot;
- Spierkracht wacht voor zeilboot;
- Grootzeil over stuurboord wacht op grootzeil over bakboord;
- Wachten als engte niet bezeild is.

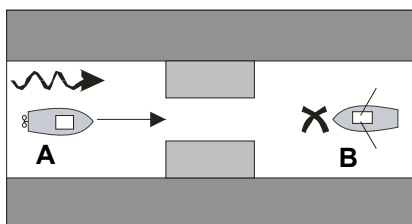
Als twee boten elkaar bij een engte tegenkomen dan moet er in dit geval niet een boot uitwijken maar **wachten**.

Wanneer beide boten gelijk zijn (geen zeilboten) dan is de voorrangssituatie niet geregeld en geldt **goedzeemanschap**.

● **TIP**

Dezelfde voor-rangs-regels:
Hier lijken de voor-rangs-regels veel op die bij de tegengestelde koers.

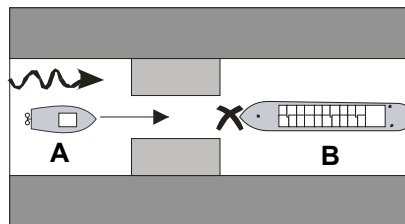

A is een motorboot dat stroom afwaarts vaart.

B is een roeiboot.

Stroom afwaarts gaat voor opwaarts!

B moet wachten.

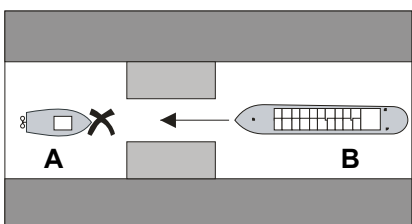

A is een motorboot dat stroom afwaarts vaart.

B is een groot schip.

Stroom afwaarts gaat voor opwaarts!

B moet wachten.

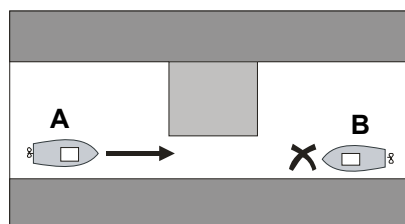

A is een motorboot.

B is een groot schip.

Klein wijkt voor groot!

A moet wachten.

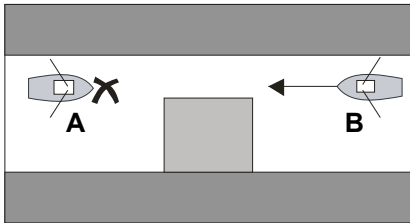
A en **B** zijn beide motorboten.

B heeft de engte aan SB.

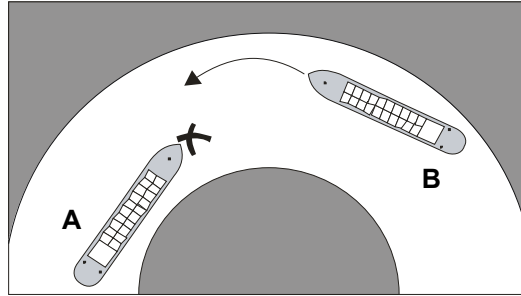
Engte aan SB wacht voor engte aan BB!

B moet wachten.

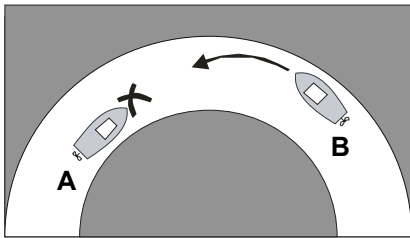
H3 BPR

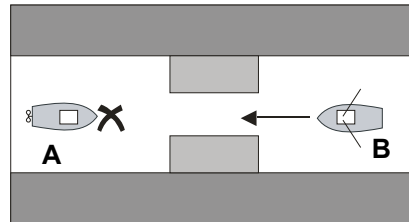
A en B zijn beide roeiboten.
A heeft de engte aan SB.
Engte aan SB wacht voor engte aan BB!
A moet wachten.

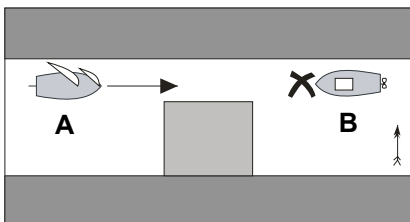
A heeft de binnenbocht aan SB.
B heeft de binnenbocht aan BB
Engte aan SB wacht voor engte aan BB!
A moet wachten.

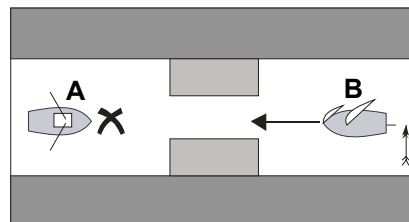
A en B zijn beide motorboten.
A heeft de engte aan SB.
Engte aan SB wacht voor engte aan BB!
A moet wachten.

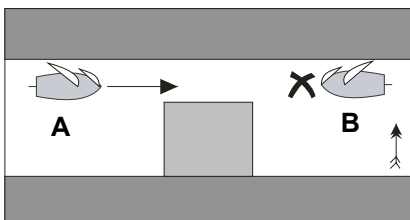
A is een motorboot.
B is een roeiboot.
Motorboot wacht voor roeiboot!
A moet wachten.

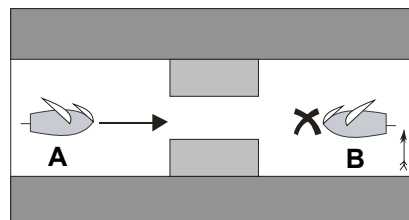
A is een zeilboot met de engte aan SB.
B is een motorboot.
Motorboot wacht voor zeilboot!
B moet wachten.

A is een roeiboot.
B is een zeilboot.
Roeiboot wacht voor zeilboot!
A moet wachten.

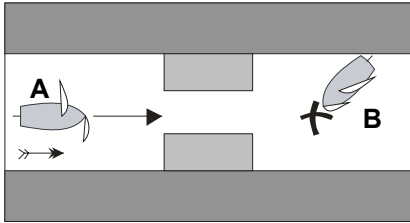
A is een zeilboot met de engte aan SB en zeil over BB.
B is een zeilboot met het zeil over SB.
Zeil over BB gaat voor zeil over SB!
B moet wachten.

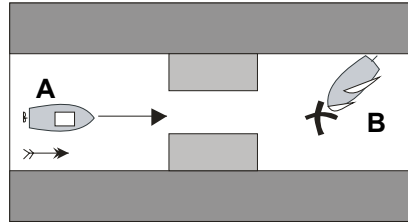
A is een zeilboot met het zeil over BB.
B is een zeilboot met het zeil over SB.
Zeil over BB gaat voor zeil over SB!
B moet wachten.

● **TIP**
Engte aan SB:
Het maakt alleen uit of de engte aan SB of aan BB ligt als beide schepen motorboten of roeiboten zijn.

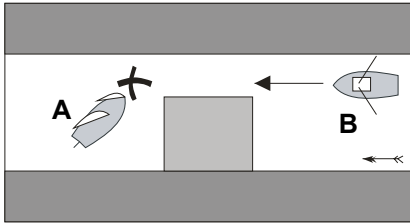
H3 BPR

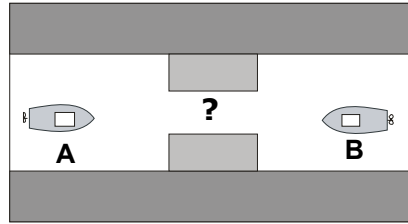
A en B zijn beide zeilboten.
A heeft de engte bezeild.
Engte niet bezeild wachten!
B moet wachten.

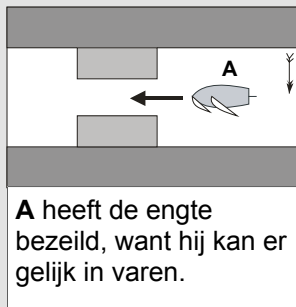
A is een motorboot.
B is een zeilboot die de engte niet heeft bezeild.
Engte niet bezeild wachten!
B moet wachten.

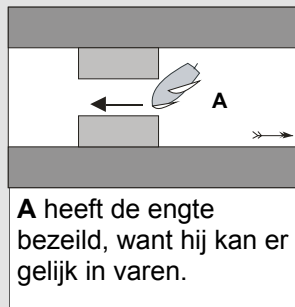
A is een zeilboot die de engte niet heeft bezeild.
B is een roeiboet
Engte niet bezeild wachten!
A moet wachten.

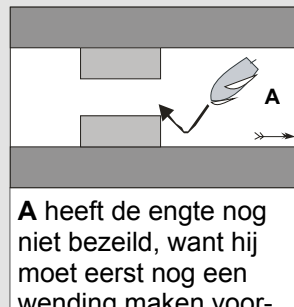
Als beide boten motor/roeiboet, groot/klein zijn, dan is er voor een doorvaart in het midden geen voorrangregel. Hier geldt **goedzeemanschap**.

A heeft de engte bezeild, want hij kan er gelijk in varen.

A heeft de engte bezeild, want hij kan er gelijk in varen.

A heeft de engte nog niet bezeild, want hij moet eerst nog een wending maken voordat hij erin kan varen.

● **TIP**
Engte bezeild:
Dit betekent dat de zeilboot gelijk de engte door kan varen, het hoeft geen extra manoeuvre meer te maken.

H3 BPR

3.3 Andere vaarregels

In de volgende hoofdstukken worden speciale vaarregels zoals; keren, vertrekken, op gelijke hoogte varen, hoofd- en nevenvaarwater uitvaren, besproken. Hierbij is belangrijk dat wanneer een boot een speciale manoeuvre wil maken bijv keren, dat deze niemand mag hinderen.

Maar let op! Schepen mogen wel medewerking verlangen van de andere schepen. Zo kan het schip snel keren en heeft het overige verkeer er het minste last van.

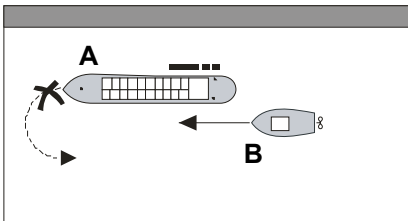
Kielboot

3.3.1 Keren

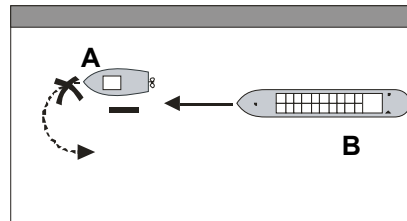
Als je op het water wilt keren dan kan dat niet zomaar, je mag alleen op het water keren als je geen andere boten daarbij hindert. Ook moet je wanneer je dat kan dit aangeven met een geluidssignaal. Alle schepen mogen het speciale geluidsssein voor keren (lang-kort of lang-kort-kort) geven. Kleine schepen mogen deze een geluidssseinen niet geven.

Grote schepen mogen wel medewerking van andere schepen verwachten om zo snel mogelijk te kunnen keren. Een klein schip mag geen medewerking verwachten van een groot schip.

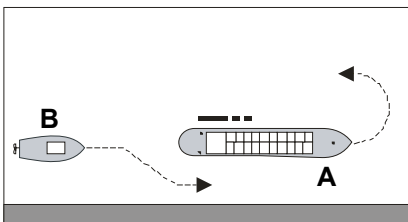
- De boot die wil keren moet wachten totdat de vaarweg vrij is, en geeft daarbij zo mogelijk een geluidssignaal om medewerking te vragen.

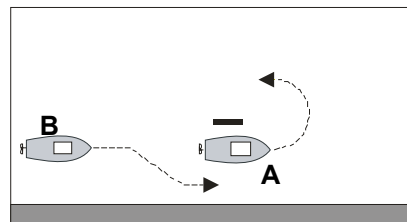
A wil keren en geeft het attentiesein.
B vaart dicht achter **A**.
Bij keren niemand hinderen!
A moet wachten totdat **B** voorbij gevaren is.

A wil keren en geeft het sein dat hij wil keren.
B vaart dicht achter **A**.
Bij keren geen groot schip hinderen!
A moet wachten totdat **B** voorbij gevaren is.

A wil keren en geeft het attentiesein.
B vaart ver achter **A**.
Bij keren medewerking geven!
A mag keren, **B** moet medewerking verlenen door naar SB te gaan.

A wil keren en geeft het attentiesein.
B vaart ver achter **A**.
Bij keren medewerking geven!
A mag keren, **B** moet medewerking verlenen door naar SB te gaan.

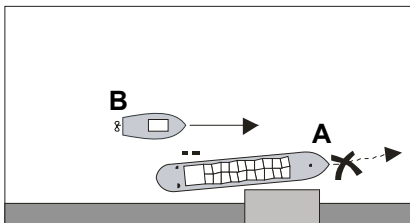
3.3.2 Gedrag bij vertrek

Wanneer je wilt vertrekken van de aanlegplaats moet je altijd ervoor zorgen dat je niemand hindert die al op het water vaart. Je moet daarom altijd wachten totdat de vaarweg vrij is om af te varen zonder dat andere boten koers of snelheid moeten veranderen.

Ook hier geldt net zoals bij het keren dat een schip dat vertrekt wel medewerking mag verlangen van de overige schepen. Grote schepen kunnen hier het speciale manoeuvresein (kort of kort-kort) geven. Kleine schepen mogen deze geluidsseinen ook geven.

Een klein schip moet wachten voor een veerpont, ook als deze nog niet vaart maar wel weg wil varen. Een groot schip moet medewerking geven aan een veerpont.

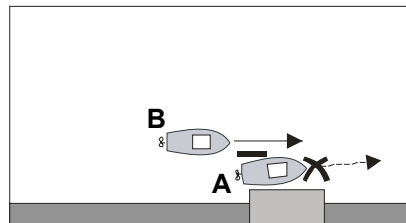
- De afvarende boot wacht totdat de vaarweg vrij is;
- Klein wacht voor veerpont;
- Groot moet medewerking geven aan veerpont.

A wil vertrekken, **B** is vlak bij de aanlegplaats.

Bij vertrek niemand hinderen!

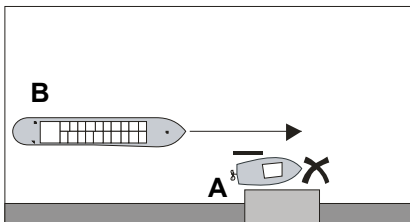
A moet wachten.

A wil vertrekken, **B** is vlak bij de aanlegplaats.

Bij vertrek niemand hinderen!

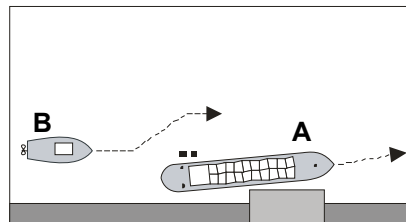
A moet wachten.

A wil vertrekken, **B** is op enige afstand van de aanlegplek.

Bij vertrek geen groot schip hinderen!

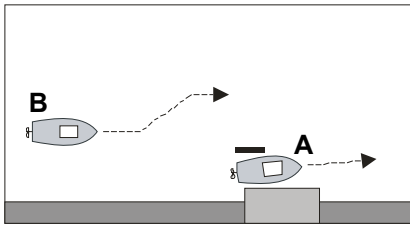
A moet wachten.

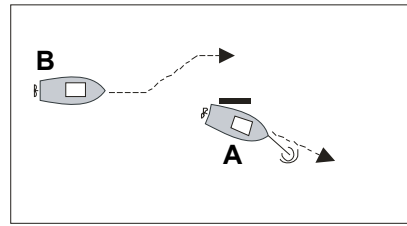
A wil vertrekken, **B** is op enige afstand van de aanlegplek.

Bij vertrek groot schip, meewerken!

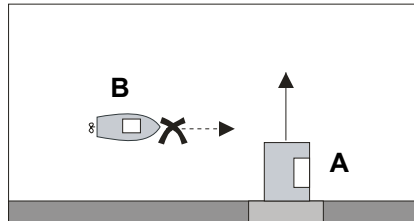
A mag vertrekken, **B** moet medewerking verlenen.

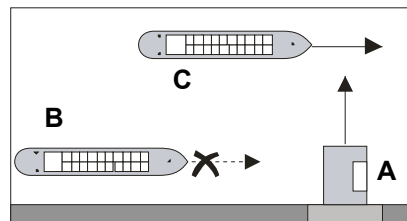
A wil vertrekken, **B** is op enige afstand van de aanlegplek.
Bij vertrek medewerking verlenen!
A mag vertrekken, **B** moet medewerking verlenen.

A wil vertrekken, **B** is op enige afstand van de aanlegplek.
Bij vertrek medewerking verlenen!
A mag vertrekken, **B** moet medewerking verlenen.

A is een veerpont en wil vertrekken, **B** is een klein schip.
Klein wacht voor veerpont!
A mag vertrekken, **B** moet wachten.

A is een veerpont en wil vertrekken, **B** en **C** zijn beide grote schepen. **B** is nog op enige afstand van de veerpont **C** is de veerpont al dicht genaderd.
Bij vertrek medewerking verlenen!
A mag vertrekken, **B** moet medewerking verlenen. **C** mag doorvaren omdat deze niet tijdig medewerking kan verlenen.

H3 BPR

3.3.3 Hoofd- & nevenvaarwater

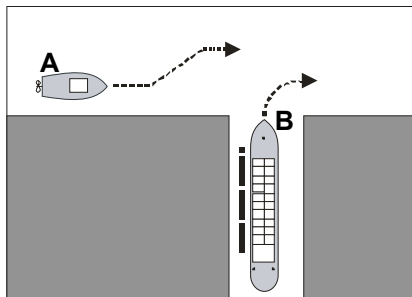
Hierbij moet je er rekening mee houden of je op het **hoofdvaarwater** of op het **nevenvaarwater** vaart. In bijna alle gevallen gaat het schip dat op het hoofdvaarwater vaart voor. Iemand die vanuit een nevenvaarwater komt mag nooit een boot dat op het hoofdvaarwater vaart hinderen. *Laterale betonningen* geven ook aan of je op een hoofdvaarwater of nevenvaarwater vaart. Als iemand een haven uitvaart, vaart deze ook op een nevenvaarwater.

De voorrangregels zijn als volgt:

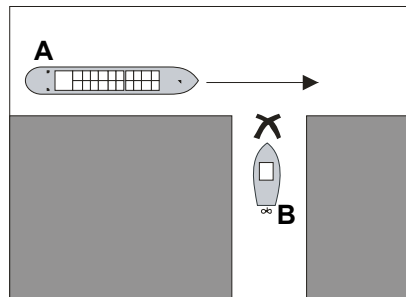
- Klein wijkt voor groot;
- Hoofdvaarwater gaat voor nevenvaarwater.

Wanneer een schip het hoofdvaarwater opvaart mag deze niemand hinderen, maar het schip mag wel *medewerking* verlangen van andere schepen.

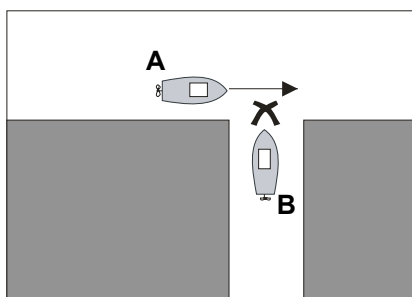
● **TIP**
Zie voor *laterale betonningen* hoofdstuk 4.6 markeringstekens.

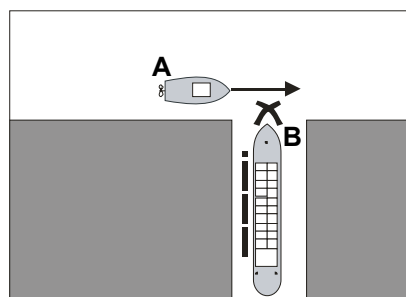
A is een klein schip op het hoofdvaarwater. **B** is een groot schip op het nevenvaarwater.
Klein wijkt voor groot!
A moet medewerking verlenen.

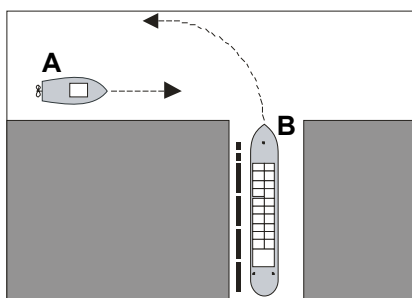
A is een groot schip op het hoofdvaarwater. **B** is een klein schip op het nevenvaarwater.
Hoofdvaarwater gaat voor neven!
B moet wachten.

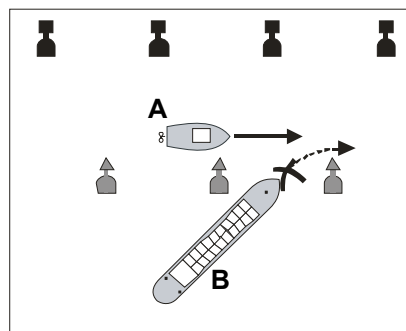
A is een klein schip op het hoofdvaarwater. **B** is een klein schip op het nevenvaarwater.
Hoofdvaarwater gaat voor neven!
B moet wachten.

A is een klein schip op het hoofdvaarwater. **B** is een groot schip op het nevenvaarwater.
A is de kruising al dicht genaderd.
Nevenvaarwater mag niemand hinderen!
B moet wachten.

A is een klein schip op het hoofdvaarwater. **B** is een groot schip op het nevenvaarwater.
Klein wijkt voor groot!
A moet medewerking verlenen.

A is een klein schip op het hoofdvaarwater. **B** is een groot schip buiten het vaarwater.
Nevenvaarwater mag niemand hinderen!
B moet wachten.

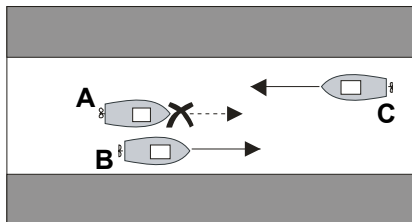
H3 BPR

Kielboot

3.3.4 Op gelijke hoogte varen

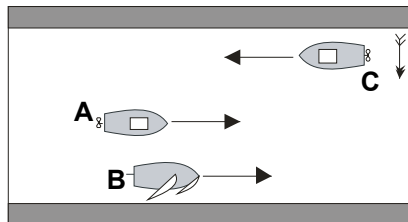
Als je in nauw vaarwater vaart mag je niet op gelijke hoogte varen met een andere boot die dezelfde richting en snelheid heeft. Zo voorkom je dat je de doorgang belemmerd voor andere boten.

- Je mag nooit op gelijke hoogte gaan varen met een andere boot in nauw vaarwater.

A vaart op gelijke hoogte met B, C komt van de tegengestelde richting. Er bestaat kans voor een aanvaring tussen A en C.

Geen hinder op gelijke hoogte!
A moet achter B varen.

A vaart op gelijke hoogte met B, C komt van de tegengestelde richting. Er is genoeg ruimte tussen A en C.

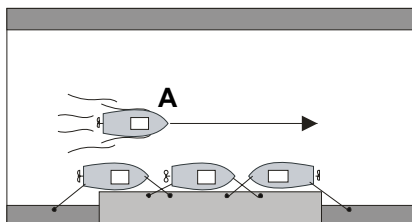
Geen hinder op gelijke hoogte!
A mag op gelijke hoogte blijven varen.

Kielboot

3.3.5 Hinderlijke vaarbeweging

Een schip moet zijn snelheid zo regelen dat er geen schade aan schepen of voorwerpen kan ontstaan. Voorbeelden waarbij de snelheid beperkt moet zijn:

- Voor de ingang van een haven;
- In de buurt van stilliggende schepen;
- In de buurt van veerponten;
- Waar het staat aangegeven door het bord (zie plaatje).

A vaart langs stilliggende schepen.

Geen hinderlijke vaarbeweging!
A moet vaart minderen.

Dit bord geeft aan dat er geen hinderlijke vaarbewegingen gemaakt mogen worden.

Kielboot

3.3.6 Ligplaats nemen

Volgens art. 7 van het BPR mogen schepen die ligplaats willen nemen geen niet het overige scheepvaartverkeer hinderen. Daarnaast is het verboden om ligplaats te nemen waar dat is aangegeven met de desbetreffende borden (zie hoofdstuk 4.4), onder een brug, bij een havenmond, een veerpont, een keerplaats, op een ligplaats voor beroepsvaart. En dient de juiste afstand te worden gehouden bij een schip die blauwe kegels/lichten toont.

Bij het meren of verhalen mag je geen gebruik maken van; bomen, lantaarnpalen, verkeersborden, etc.

Wanneer er geen vrije ligplaats meer is dan mag je naast een andere boot aanleggen. Deze is verplicht medewerking te verlenen. Overleg wel eerst van tevoren met de eigenaar. Vanwege privacy redenen ga voor de mast/ via het voordek de boot in en uit. Ook bij vertrek dient medewerking te worden verleend.